

Latweefchu Awifes.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones fiaau un nowehleschanu.

Nr. 4. Zettortdeenâ 26tâ Janwara 1833.

• Zif isgahjuschá 1832trâ gabbâ daschâs draudsês Kursemmê dsunmuschi, mirruschi ic.

Draudsês wahrds.	Kristiti.					Yirmu reisi pee sw. D. galb. gab.			gramm. mahz. lassiht.	Pee sw. D. galda bija.	Lau= lati.	Mirruschi.				
	yut= schi.	mei= tas.	pa= wiff.	ahr= laul.	dwib. wabri.	yut= schi.	mei= tas.	pa= wiff.				zilwe= ti.	yah= ri.	wih= risch.	fee= wisch.	pa= wiff.
Wentespils draudsê																
no Latw. fahrtas .	49	63	112	2	2	26	28	54	18	3003	26	25	31	56		
no Wahzu fahrtas	28	35	63	6	2	21	24	45	—	190	7	13	15	28		
Aerretas draudsê																
no Latw. fahrtas .	127	113	240	8	3	7	94	101	—	6296	73	100	89	189		
no Wahzu fahrtas	—	—	9	—	—	—	—	6	65	136	7	—	—	3		
Mescha m. draudsê																
no Latw. fahrtas .	137	158	314	14	6	93	89	182	—	5485	85	100	74	174		
no Wahzu fahrtas	9	10	19	—	—	—	—	10	112	102	—	—	—	—		
Zihrauwas draudsê																
no Latw. fahrtas .	85	80	165	5	2	46	59	105	—	6093	56	72	75	147		
no Wahzu fahrtas	3	3	6	—	—	—	—	—	50	63	—	—	—	—		
Kuzzawas draudsê																
no Latw. fahrtas .	—	—	182	—	—	—	—	84	—	3655	—	—	—	100		
no Wahzu fahrtas	—	—	9	—	—	—	—	10	—	174	—	—	—	6		

• No Jelgawa s.

Kad no Jurgu deenas scha 1833scha gabda wiffi Kursemmes semneeki eefsch tahs paleekamas brihwibas buhschanas ee = eef, un tahdâ teefas fahrtâ kluhs, kas us nohmas jeb deenesta derrickahm, ko paschi zelf un taifihš (us to grunti to no augsta Keisera apstiprinatu semneeku likkumu), dibbinajahš, tad tas gan leeti derr, ka wiffi skaidri pamahziti tohp, ka tas ar scho buhschanu buhs, ka tee zaur nesinnaschanu un leekahm dohmahm tahs noliktas fahrtas nepahrkabh, ka semneeku pagastu labbumš netaptu aiskawehtš, un paschi skahdê neklubtu.

Zai augstai, no pascha shehliga Keisera apstiprinatai kummissionei us eewefchanu to jaunu likkumu par Kursemmes semneekem tas darbs peederr, par to gahdaht, ka tee semneeki sawas

brihwibas teefas pateefi eedabbu, ka tee pee tahs gohdajamas arraju un semmes kohpeju fahrtas paleek, un us tahdu wihši par derrigeem walstš-lohzeekleem tohp, kas sawâ weetâ peepalihds wifšas walstš labklahschanu usturreht un wairoht, kas appakšch likkumu apfargaschanas tohs auglus no saweem darbeem un sawas strahdaschanas meerigi bauda, augstam Krohnam sawas maksaschanas ustizzigi dohd, un tã sew un saweem behrnu behrneem tahdu dsihwoschanu faitaisa, kahda brihweem arrajeem peenahkahš. Ka nu stary semneekem tahdi nezeltahš, kas woi zaur nesinnaschanu un neprahstibu woi zaur pahrgalwibu par to paleekamu un pilnigu brihwibas buhschanu nepareisi dohma un maldahš, tapehž ta augsta eewefchanas kummissione zittus likkumus un preekschrahtus, pehž kurweem teefahm

un laudim zeeti jaturrahs, liffufi sinnamus darriht. Schohs liffumus arri schinnis lappinäs gohbigem lassitajeem dohfin lassiht:

1) Pehz teem wißsaugstaki apstiprinatēem semneeku liffumeem muhsu semneekeem eefsch zilweku brihwibas buhschanas nebuhs sew atrautees no semmes kohpschanas, bet tikkai tahdus kuntraktus jeb derribas zelt, kas to semmes kohpschanu ar saweem peederrigeem darbeem neaiskawe — jo tas irr wiinu leelafais darbs un ihsta buhschana, pee kurras teem wiffuwairak japaleef.

2) Tadehl teem semneekeem, kas sawu pagastu atstaht gribbedami us Mahrtimeem isgahjuscha gadda usfazzijschi, zittös pagastös tikkai tahdus kuntraktus zelt brihw irr, kurrös tee semmes kohpschanu usneimt.

3) Wisseem jauneem kuntrakteem un derribahm wajaga pee kirspehles mehklereem norakfiteem, un zaur wiinu animatu paligu usneimteem buht.

4) Neweens ka fainneeks, gahjejs jeb deenesta behrns pee pagasta peerakfihis pagasta lohzecklis nedrihtst us sawu paschu galwu fur mestees, jeb kahdu wiinam patihkamu buhschanu usneimt, bet wiinam wajag riktigas un skaidras apleezinaschanas sihmes no ta mehklere un no tahs muischas waldischanas jeb pagasta teefas tahs weetas, fur winsch gribb noect, peenest, un ar tahm parahdiht, ka winsch zittä pagastä tahdu derribu jeb kuntraktu zehlis, kas ar wiinna pirmaju buhschanu saderr.

5) Tikkai tad, kad tahdas riktigas sihmes peenestas, un drohscha, pilniga galwoschana par Krohna makfaschanahm nolikta irr, tam gruntes kungam ta pagasta, pee kurra tas aiseedams semneeks peederrejis, tam to wajadsigu islaischanas sihmi wajag doht, bet ta sihme tikkai geld preeksch to weemu sinnamu weetu, fur tas noeef.

6) Neweens nedrihtst kahdu semneeku-pagastu-lohzeckli bes tahdas islaischanas sihmes pee sewis zeest un usneimt.

7) Krohna muischas tee pee tahm peerakfיתי pagasta lohzeckli tikkai us islaischanas sihmehm no paschas kambara teefas, jeb no tahm muischas waldischana, kurrahm kambara teefa

to ihpaschi usderufi, sawu wezzu mahju weetu warr atstaht, un tai jaunä weeta, fo tee ismeklejuschees, un kas apleezinaschanas sihme ar wahrdu eerakfita irr, warr ee=eet.

8) Ja, fo ne dohima, kahds semneeks us sawu paschu galwu sawu lihdschinnigu mahjas weetu atstahtu, jeb no semmes kohpschanas atstahtu, un kahdu zittu darbu un buhschanu, kas ar to nesaderr, bes teefas wehleschanas usneimtu, — tad tahdu ka wasanku buhs fatwert, un sawai teefai nodoht, lai ta to atkal pee saweem kahrtas darbeem peeraida.

9) Iseedamahm meitahm wajag pee fainneekeem deenestu neimt, un par to zeltu deenestaderribu tahs wirspeeminnetas apleezinaschanas sihmes peenest.

10) Wiffas tahdas apleezinaschanas sihmes wißwehlaiki 4 neddelas preeksch Zurgu deenas katra gadda pee muischas waldischanas japeenest, un us tahm tahs pahreeschanas jeb islaischanas sihmes jamefle.

11) Pehz Zurgu deenas wiffi semneeku pagasta lohzeckli, kas naw usfazzijschi, un tee kas zittäs weetas tahdas derribas, kas ar wiinu pirmu buhschanu saderr, naw zehluschi, ka arri tee, kas 4 neddelas preeksch Zurgeem tahs sihmes par zittur zeltu kuntraktu naw peenestuschi — paleef us to jaunu gaddu sawä wezzä buhschana.

12) Tee, kas scheem liffumeem, zaur kurreeem labbu reisibu un teesu, labbas eetaifischanas pee semmes kohpschanas un paschu semneeku-pagastu labbumu gribb usturreht, un kas tai dohtai brihweslibai nebuht pretti naw, ne klausitu un ka prettiturretaji rahditohs, taps tudal arrestä likti, un pollizeies teefahm par nostrahpeschanu nodohti.

Schee nu tee liffumi, kas muhsu semneekeem pee usfazzijschanas un mahju-weetu mainoschanas tai paleekama brihwibas buhschanä wiffuwairak wehrä jaleef. Gan ifkats prahitigs lassitajs manihis, ka bes tahdahm eetaifischanahm leela fajufschana un maldischana zeltöhs. Tahda brihwesliba arri nekur naw, ka zilweks warr darriht fo ween gribb, un noect fur ween tihk,

bet wiffur irr liffumi, kas to brihwibu walba un
tâ grohsa, ka ta wiffseem par labbu isdohdahs.
Lai tiffai Deews dohd, ka wiffas leekas dohmas
par to paleekamu brihwibas buhschanu pagallam
sustu un ka neweens zaur aplamu usfazzischann
un dsihwofla mainoschanu stahde nekluhtu, bet
ka ikkatriis sawâ weetâ jo labbaki eetaifitohs, un
appaksch liffkumeem drohschi un meerigi dsihwo-
dams, tohs auglus no saweem darbeem bauditu.

• Jauna gadda rihâ 1833.

(Schi jauna gadda dseefma gan pawehlu pee mums atz
nahkusi, bet tatschu gohdigi lassitaji to ir taggad
wehl lassit ne smahdehs.)

1.

Rihâ gaisna, jaunâ gaddâ,
Jau naktis krehslibu pawadda,
Mahkuls fauliti apsed;
Winnas gihmi wifs ne reds;
Gaismina tomehr zaurspeschahs
Zaur teem mahkoneem; — tâ greeschahs
Jauna gadda noschpums,
Zerribinâ atspiho mums.

2.

Zerribâ meh's wiffi nahkam
Preesch tew, jaunais gaddin, fahkam
Muh'su wehleschanas nest,
Sirds dohmas tew preeschâ west.
Katram sawa wajadiba,
Wehleschanu daschadiba,
Sawadi kuresch nopuhsehahs,
Kas warr staitiht dohminas.

3.

Tehrmanis pee tufschâ makka
Raud, kam ne irr naudas akka,
Kur warr weegli pasmeltees,
Ar ko warr isbrangotees.
Schuhpis raud, kaut brandwihns pluhstu
Muh'sham, kaut tas ne ischuhstu,
Râ tad gohdam isdortohs
Un pa fuhdeem wahrtitohs.

4.

Saimneeks dasch kas frohgds kraida,
Jau preesch seemas swehtkeem waida,
Ne effoht kur maisi nemt,
Wahrtind's wehl warrej's wemt.

— Puischi faimineekus wehle,
Kas ar teem pa frohgu spehle,
Kur ne mas naw jastrahda,
Bet kur pilna blohdina.

5.

Dascha faimneeze par wilnu
Pehrgadd buddeliti pilnu
Dabbuja no Mauschela,
Nu irr tihra klehtina.
Waschidamees eet pa sehtu:
„Wistinas kaut ohlas dehtu!“
Bet tahn tufschas mahdsinas,
Wehl no dehschanas ne kas.

6.

Dascha flinka meita speeschahs
Puischeem wirsü, ar teem greeschahs,
Labpraht wihru wehlejahs,
Bet lihds schim wehl ne dewahs.
Neschkistibâ dsihwodama,
Wainagu wehl walfodama,
Rohkas tik ko pakustahs,
Wihru, wihru wehlejahs.

7.

Jaunais gaddin! ja tu wari
Eedoht teem ko luhds, — tad darri;
Bet ja ne, tad pamahzi,
Ke buhs wehleht prahtigi.
Mahzi tiffuschi tohs strahdht,
Un par pahrtikschannu gahdht,
Mahzi dsihwib's gudribu,
Mahzi gohdht tikkumu.

8.

Gohdigs arrajs sawu lauku
Luhds lai farg' par kruff' un auku,
Lai tam maisi sagahda,
Deewa wiffuspehzi.
Lai jel noteek, ko tahds luhdsahs,
Lai jel welti tahds ne fuhdsahs,
Darba sweedru lahsites
Lai tam pahrtikschannu nefs.

9.

Bet wehl zittas wehleschanas,
Daschadas firdsnopuhshanas,
Attkann zittâ weetinâ,
Schinni rihra stundinâ.
Wahrgulis, kas fenn jau waida,
Un us pestischannu gaida,
Ar scho jaunnu deenau
Wehle nahwi tuwaku.

10.

Ut zil daschi pehrnâ gaddâ
Zaur naktsfálnahm kritte baddâ!
Lectus, krusa pohstija
Zitteem auglus tihumâ.
Strahdneeks fakrittuschâ waigâ,
Sarahwees pee speeka staiga,
Kungi pild ar pellowahm,
Drihs aplihp ar flimmibahm.

11.

Zitteem rihje ugguns leefnas
Wissu padohminu; — breefmas
Tee schai jaunâ rihstinâ,
Zeltôs kriht un waimana:
„Grubtas, grubtas mannas raises,
Baddâ ja isnihkst bes maises!
Ar ko buhs mau apgehrbtees?
Râ no badda iêglahbrees?“ —

12.

Zitteem bahrinischeem rahwe
Tehwu, mahti, agra nahwe,
Utstahiti tee waimana,
Galkst un falkst bes usturra.
Zits no blehdineeku rohlahm
Aplauptihts un grubstis eeksch mohlahm,
Un ar firdi behdigu
Kaud par sawu krahjumu.

13.

Jaunais gads! taws waigs lai smaida
Behdigeem, kas eeksch tew gaida
Mohku galla pabeigschan',
Dshiwibas atwegloschan',
Zerribinâ winnus pildi! —
Tuwakajus firdis sildi
Ka tee wehl schai deeninâ
Steidsahs tahdeem paligâ.

14.

Ka dauds tahbas firdis rastu,
Dhtra nopuhtas kas prastu,
Tad ar wissu firdi mehš,
Wehledami wehlamees:
Ko jau fenn, fenn, fohla, fohla,
Lai jau weestreis taptu fohla
Jauneklus kur pamahzihst,
Jesús prahtu isdarrihst.

L.....l.

Teefas flubdinafchanaš.

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 20. 20. 20.,
tohp no Baldohnes pagasta teefas wiffi parradneeki un
parradu deweji ta zirkahrtiga Baldohnes fainneeka
Jaun-Uhrstu Pehtera, par kurra mantu zaur schihš
deenas spreedumu un us pascha luhgschanu konkurse
nospreesta irr, zaur scho usajinati, lai tee sawas
prassifchanaš, ja negribb sawu teefu saudeht, un sa-
was parradus, ja negribb tohs pehz diwlahrtigi mak-
sahst, lihds to 18tu Merz f. g., kas tas pehdigais ter-
mihns irraid, pee Baldohnes pagasta teefas peemelde,
un gaida ko schi teefa pehz likkumeem spreedihs.

Baldohne, 14tâ Janwara 1833. 3
(S. W.) ††† Tentel Kaspar, pagasta wezzakais.
(Nr. 13.) U. Bemoll, pagasta teefas ftrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanaš pee
tahs atstahstas mantas ta nomirruscha Ehdoleš Pujal-
ka wezza fainneeka Zahna buhtu, tohp usajinati,
lai tee ar sawahm taisnahm prassifchanaš lihds to
4to Merza f. g. pee schahs pagasta teefas peeteizahs,
un sawu taisnibu pcerahda.

Ehdole, pagasta teefa 10tâ Janwara 1833. 2
(S. W.) Ehrmann Nahtin, pagasta wezzakais.
(Nr. 24.) G. Monkwiz, pagasta teefas ftrih-
weris.

No Ehdoleš pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kah-
das taisnas parradu prassifchanaš pee to mantu ta
lihdschinniga fainneeka Ammohlu Antscha buhtu, kas
sawas mahjas inventariuma truhkuma un zittu par-
radu labbad atdewis un par kurra mantu konkurse no-
likta, ajinati, pee saudefchanaš sawas teefas wif-
wehlaki lihds to 4to Merza f. g. pee schihš pagasta tee-
fas peeteiftees.

Ehdole, 7tâ Janwara 1833. 2
(S. W.) Ehrmann Nahtin, pagasta wezzakais.
(Nr. 10.) G. Monkwiz, pagasta teefas ftrih-
weris.

Zitta flubdinafchana.

Par sinu tohp dohts, ka Kalnazeemâ no falku deg-
guma weenu reisi par neddelu, prohti zettortdeenâ,
falkis preeksch diwi rubbuleem, septindesmitš kapei-
kem sudrab. naud. par lasti, tohp isdohts.

Salka nuifschâ, 16tâ Janwara 1833. 3

W r i h w d r i e k e h t.

No juhrmalles-gubernementu augstas waldischanaš puffed: J. D. Braunschweig, grahmatu pahrluhfotais.